

**27 MAYIS 1960 ASKERİ DARBE MAĞDURLARININ
ZARARLARININ TAZMİNİ AMACIYLA KURULAN KOMİSYON BAŞKANLIĞI
BASIN AÇIKLAMASI
26.05.2021**

27 Mayıs 1960 askeri darbesinin tüm izlerinin toplum, siyaset ve devlet hayatından silinmesine yönelik bu zamana kadar birçok adım atılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisimiz, 3374 ve 3623 sayılı Kanunlarla Adnan Menderes, Hasan Polatkan ve Fatin Rüştü Zorlu'nun itibarları iade edilmiştir.

Bilindiği üzere Yassıda, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın talimatlarıyla Demokrasi ve Özgürlükler Adasına dönüştürülmüştür.

Son olarak 7248 sayılı Kanunla, 27 Mayıs 1960 askeri darbesinden sonra Milli Birlik Komitesi tarafından çıkarılan Geçici 1 sayılı ilk kanunun iki hükmü, 27 Mayıs 1960 tarihinden geçerli olacak şekilde ilga edilmiştir.

Konuya ilişkin kısa bilgi vermek gerekirse;

27 Mayıs 1960 tarihli askeri darbe neticesinde iktidarı ve tüm devlet yetkilerini ele geçiren Milli Birlik Komitesince çıkarılan 12/06/1960 tarih ve 1 sayılı Geçici Kanunla, 1924 tarih ve 491 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun bazı hükümleri kaldırılmış ve bazı hükümleri de değiştirilmiştir.

Bu geçici Kanunun 6 ncı maddesi ile Yüksek Adalet Divanı ve Yüksek Soruşturma Kurulunun kuruluşu ve görevleri düzenlenmiştir. 24 üncü maddede ise 1924 tarih ve 491 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun yürürlükten kaldırılan maddeleri (1 inci fıkra) ile Teşkilatı Esasiye Kanunu'nun 73 üncü maddesinde yazılı müsadere yasağının kaldırılması (2 inci fıkra) düzenlenmiştir.

23/06/2020 tarih ve 7248 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile 12/06/1960 tarih ve 1 sayılı Geçici Kanunun 6 ncı maddesi (*Yüksek Adalet Divanı ve Yüksek Soruşturma Kurulunun kuruluşu ve görevleri düzenleyen madde*) ve 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası (*müsadere yasağını yürürlükten kaldıran fıkra*) 27/05/1960 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu şekilde 7248 sayılı Kanunla Yüksek Adalet Divanı ile Yüksek Soruşturma Kurulu'nun varlığı ve aldığı kararlar ile yaptığı işlemler hukuki dayanaktan mahrum hale gelmiştir.

7248 Sayılı Kanun uyarınca 14 Ekim 2020 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla Komisyon Başkanı ve Üyeler belirlenerek Komisyon kurulmuştur.

Komisyonumuzda bir başkan ve altı üye bulunmaktadır.

Komisyonumuzda Adalet Bakanlığı Tetkik Hâkimlerinden bir koordinatör ve altı raportör ile Bakanlığımız personeli bir şube müdürü ve beş memur olmak üzere toplam 13 personel görev yapmaktadır.

7248 sayılı Kanun'da Komisyonun görevi; 1960 darbesini gerçekleştiren Milli Birlik Komitesince kurulan ve 7248 sayılı Kanun ile varlığı hukuki dayanaktan mahrum hale getirilen Yüksek Soruşturma Kurulu ve Yüksek Adalet Divanı tarafından haklarında soruşturma ve kovuşturma yürütülenlerin bu soruşturma ve kovuşturmalar sebebiyle uğradıkları manevi zararların ve bu kişilerin mal varlığı değerlerinin müsadere edilmesinden kaynaklanan maddi zararlarının karşılanması istemiyle yapılacak başvuruları değerlendirmek ve karara bağlamak şeklinde tanımlanmıştır.

BAŞVURULAR SONA ERDİ

24 Şubat 2021 tarihi Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla Komisyonun Çalışmasına İlişkin Usul ve Esaslar belirlenmiştir.

Komisyonun Çalışmasına İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca belirlenen üç aylık başvuru süresi 25 Şubat 2021 tarihinde başlamış ve 25 Mayıs 2021 tarihinde, yani dün mesai saati bitimiyle sona ermiştir.

KOMİSYONUMUZ 593.678 DİJİTAL BELGE İNCELEYECEK

Başvurular devam ederken Komisyonumuz çalışma alanıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığından, 346.510 sayfa dijital belge ve yine Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığından, 247.168 sayfadan oluşan dijital belge temin edilmiştir.

Üç aylık başvuru sürecinde, Devlet Arşivleri Başkanlığından temin edilen 346.510 sayfa belgenin tasnifi ve incelenmesi tamamlanmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığınca 20.05.2021 tarihinde Komisyonumuza gönderilen 247.168 sayfadan oluşan dijital belgenin tasnif ve inceleme işlemine başlanmıştır.

Komisyonumuz çalışmalarına devam etmekte olup, başvuru belgeleri ve arşiv belgeleri üzerinde yapılmakta olan detaylı inceleme ve araştırmalar neticesinde karar vermeye elverişli hale getirilen dosyalar gündeme alınarak karar verme sürecine geçilecektir.

Yarın 27 Mayıs, bu vesile ile halkın iradesine karşı yapılan 1960 darbesi ile mağdur edilerek haksız ve hukuksuz bir şekilde darbeciler tarafından hayatlarına son verilen merhum Başbakan Adnan Menderes'e, merhum Maliye Bakanı Hasan Polatkan'a, merhum Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu'ya ve dönemin mağdurlarından vefat edenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

Yine dönemin mağdurlarından hayatta olanlara, sağlıklı uzun ömürler dilerim.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Zekeriya Birkan
Adalet Bakan Yardımcısı
Komisyon Başkanı